Dosarul nr.2i-19-4/2023

H O T Ă R Â R E

În numele legii

27 iunie 2024
or.Căușeni
Judecătoria Căușeni (sediul Central),
În componența:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Victoria Railean
Grefier - Ana Garaba
Cu participarea lichidatorul ÎS ”Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului – Victor Lupea,
În lipsa pîrîților, Guvernul Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice,
în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cererea lichidatorului ÎS ”Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului – Victor Lupea cu privire la atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, Guvernul
Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice,

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 14.11.2023 lichidatorul ÎS ”Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului – Victor Lupea a depus cerere de chemare în judecată cu privire la atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, Guvernul Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice.
2. În susținerea cererii lichidatorul a indicat că în perioada anilor 2011 - 2013, Î.S. „STI Ştefan Vodă”, a încheiat cu Ministerul Mediului contracte de donaţii în cadrul proiectelor ce au avut drept scop „lichidarea consecinţelor calamităţilor naturale şi apărarea populaţiei şi terenurilor de inundaţii” prin „Reparaţia digului de protecţie în *****”.

Conform Raportului auditului regularităţii managementului financiar pe anul 2012, aprobat prin Hotărîrea Curţii de Conturi nr.59 din 25 noiembrie 2013, valoarea iniţială a proiectului a fost estimată la suma de 30 mil. lei, care ulterior din motive neclare şi neelucidate pînă în prezent a fost extinsă la peste 52,6 mil. lei, iar entitatea a încheiat contractele de antrepriză în sumă de 90,1 mil. lei, cu încălcarea tuturor prevederilor legale privind achiziţiile publice.
Potrivit aceluiaşi Raport, au fost constatate numeroase încălcări a legislaţiei la implementarea proiectului atît din partea Î.S. „STI Ştefan Vodă” în calitate de beneficiar, cît şi din partea SA „Aqua Prut” în calitate de antreprenor, precum şi din partea Consiliului de Administraţie al Fondului Ecologic Naţional (FEN), dar şi experţilor antrenaţi etc. (pct. 4.1 fil. 12-13, 17-18; pct. 4.2 fii. 18-21, 23 alin. (4) din Hotărîrea Curţii de Conturi nr. 59 din 25 noiembrie 2013.

La fel, în raportul său Curtea de Conturi a statuat că, „abaterile” identificate în cadrul auditului efectuat asupra proiectului „Reparaţia digului de protecţie din *****” au determinat auditul să constate imposibilitatea stabilirii lucrărilor real executate şi să determine corespunderea valorii acestor înregistrări din evidenţa contabilă a Î.S. „STI Ştefan Vodă”.
Curtea de Conturi, prin Hotărîrea sa din 25 noiembrie 2013, a cerut Inspecţiei Financiare verificarea operaţiunilor şi tranzacţiilor aferente implementării proiectului „Reparaţia digului de protecţie din *****” (pct.2.3. din dispozitiv) şi a pus în sarcina Inspecţiei de Stat în Construcţii să efectueze controlul volumelor de lucrări executate în cadul acestui proiect.
Totodată, Curtea de Conturi prin Raportul auditului regularităţii managementului financiar pe anul 2012 în cadrul Ministerului Mediului şi Fondului Ecologic Naţional (FEN) a recomandat examinarea posibilităţii de sistare a finanţării proiectului pînă la înlăturarea abaterilor cu revizuirea actelor de executare a lucrărilor la obiectele finanţate din FEN şi recuperarea cheltuielilor suportate neregulamentar în sumă de 2 346,1 mii lei.
Este de menţionat că, la Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” nu există informaţii sau acte, care ar atesta executarea deciziilor şi recomandărilor Curţii de Conturi, iar executarea lucrărilor în cadrul proiectului „Reparaţia digului de protecţie din *****” a continuat pînă în anul 2021, fiind încălcate toate termenele de executare a lucrărilor.
Este de menţionat că, deşi, lucrările în cadrul proiectului „Reparaţia digului de protecţie din s. Palanca, r-nul.Şefan Vodă” erau în desfăşurare, S.R.L. „Aqua Prut”, în calitate de antreprenor, a acţionat în instanţele judecătoreşti Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” cu cerere de încasare a restanţelor la plata lucrărilor executate în sumă de 700 000,00 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 267 179,49 lei și penalitate în sumă de 126 000,00 încasarea taxei de stat în sumă de 32 795,38 lei. Ulterior, pe durata examinării cauzei, S.R.L. Aqua Prut” a solicitat indexarea dobînzii de întîrziere pe perioada de examinare a cauzei în instanţele judecătoreşti cu suma de 106 802,43 lei.
Revindicările SRL „Aqua Prut” au fost satisfăcute integral, instanțele judecătorești obligînd ÎS „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” la plata mijloacelor financiare indicate supra. Astfel, obținînd și înaintînd spre executare forțată documentul executoriu nr.2c-140/2014 din 15.04.2016 privind încasarea sumei de 1 205 981,00 lei, SRL „Aqua Prut” a purces la executarea silită a actelor judecătorești.
Respectiv, conturile bancare şi bunurile Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” au fost puse sub sechestru, astfel toate mijloacele financiare transferate în beneficiul întreprinderii de stat imediat erau încasate forţat de către executorul judecătoresc, în acelaşi timp fiind organizate licitaţii privind vînzarea mijloacelor fixe ale întreprinderii.
Această situaţie a determinat imposibilitatea achitării de către I.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” a salariilor, plăţilor faţă de furnizori precum şi în beneficiul BPN, Bugetelor CNAS şi CNAM etc.
Potrivit situaţiilor financiare prezentate de către Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" la Biroul Naţional de Statistică, se atestă că pe parcursul anilor

2016- 2018, întreprinderea a înregistrat rezultat negativ din activitate, astfel în anul 2016 a înregistrat pierdere netă în sumă de (1 059 207 lei), în 2017 - (1 838 703 lei) şi în 2018 pierdere netă în mărime de (752 908 lei).
Totodată, deşi, începînd cu data de 03 noiembrie 2017 conturile bancare ale Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" au fost sechestrate şi toate mijloacele financiare ale întreprinderii erau încasate forţat de executorii judecătoreşti. Guvernul RM și instituţiile subordonate cunoscînd situaţia nu au întreprins nimic pentru atenuarea situaţiei critice în care se afla întreprinderea.
Ca şi consecinţă a stării descrise, salariaţii întreprinderii, care nu-şi primeau salariile au acţionat masiv întreprinderea în judecată solicitînd încasarea salariilor şi prejudiciilor cauzate. Astfel, de către instanţele judecătoreşti au fost adoptate cel puţin 33 hotărîri de admitere a cererilor de chemare în judecată, prin care s-a dispus încasarea în beneficiul salariaţilor a salariilor restante si, suplimentar, a prejudiciilor în sumă de 1 871 155,64 lei.
În baza titlurilor executorii eliberate de instanţele judecătoreşti, au fost pornite mai multe proceduri de executare silită în cadrul cărora era urmărit patrimoniul întreprinderii fără a se ţine cont de statutul juridic al bunurilor acesteia.
Necesită de atenţionat că, spre finele anului 2018 începutul anului 2019 întreprinderea înregistra datorii de peste 5.000.000,00 lei şi se afla în incapacitate de plată.
La acea etapă, Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" avea în gestiune 2 sisteme de irigare funcţionale care, în măsură insuficientă, dar totuşi asigurau anumite venituri pentru acoperirea parţială a cheltuielilor administrative şi salariale ale întreprinderii.
Deoarece Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" se afla într-o stare financiară extrem de dificilă, administratorul interimar a informat de numeroase ori Agenţia Proprietăţii Publice (APP) despre necesitatea întreprinderii unor măsuri stringente pentru ameliorarea situaţiei.
În acest sens este elocvent procesul-verbal al ședinței consiliului de administrație al ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru irigare Ștefan Vodă" din 03.06.2019. Potrivit conținutului acestui proces-verbal, consiliul prin hotărîrea nr.1 a aprobat darea de seamă privind activitatea financiar-economică a entității pentru anul 2018, iar prin hotărîrea nr.4 a acceptat casarea mijloacelor fixe în număr de 594 unități, cu valoarea inițială în mărime de 35 177 154,40 lei, valoarea de bilanț al cărora era în sumă de 0,00 lei.
Organul executiv a executat în tocmai hotărîrile consiliului de administrație și la data de 03.09.2019 a depus la ASP actele necesare pentru obținerea autorizației de casare a bunurilor.
APP, fiind conştientă de incapacitatea de plată a Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" şi acumularea continuă a noilor datorii precum şi a calculării dobînzilor și penalităţilor la datoriile existente, a tergiversat timp de 4 luni soluţionarea adresării întreprinderii, iar la data de 03.01.2020, prin scrisoarea nr. 14-05-10 a expediat un răspuns formal că, examinarea chestiunii privind casarea bunurilor se suspendă.
Totodată, pentru a nu admite declaraţii nefondate ale pîrîţilor precum că, nu ar fi cunoscut despre situaţia gravă în care se află entitatea, a anexat reclamantul scrisoarea

APP nr. 14-05-422 din 11.10.19 prin care autoritatea publică recunoaşte că a examinat demersul întreprinderii din 20.08.2019 cu privire la situaţia economico-financiară dificilă.
În pofida circumstanţelor evidenţiate, APP, fără nici o justificare financiară, în detrimentul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" a promovat adoptarea a două Hotărîri de Guvern, prin care un şir de sisteme de irigare şi desecare urmau să fie transmise gratuit din gestiunea întreprinderii în gestiunea Asociaţiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigare private.
Respectiv, prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 439 din 11.09.2019 pentru transmiterea unor bunuri şi modificarea anexei nr. 229 la Hotărîrea Guvernului nr. 351 din 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului şi la transmiterea unor bunuri imobile întreprinderea a fost obligată să transmită un şir de bunuri din gestiunea sa în gestiunea Agenţiei „Apele Moldovei" întru executarea actului normativ menţionat, la data de 27.03.2020, prin Actul de transmitere nr. 11/14, Î.S. „STI Ştefan Vodă" a transmis către Agenţia „Apele Moldovei" bunuri a căror valoare iniţială a constituit suma de 22 003 944,83 lei, iar valoarea de bilanţ 43 710,32 lei.
Ulterior, Prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 456/2020 pentru transmiterea unor bunuri şi modificarea anexei nr.229 la Hotărîrea Guvernului nr. 351 din 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului şi la transmiterea unor bunuri imobile, a fost dispusă transmiterea din gestiunea Î.S. „STI Ştefan Vodă" în gestiunea Agenţiei „Apele Moldovei" bunuri a căror valoare iniţială a constituit suma de 104 450 409,52 lei.
La elaborarea hotărîrilor nominalizate nu s-a ţinut cont de faptul că, după executarea acestora, întreprinderea va rămîne în totalitate fară surse de venit şi nu a fost analizat impactul implementării, or actele normative nu prevăd transferul personalului întreprinderii, angajat pentru deservirea acestor sisteme de irigare şi nici transferul proporţional al datoriilor întreprinderii către noii beneficiari.
Respectiv, costurile legate de concedierea personalului au rămas pe seama întreprinderii aflate în incapacitate de plată ceia ce inevitabil a determinat creşterea semnificativă a gradului de îndatorare a acesteia.
Astfel, drept efect al executării prevederilor Hotărîrii Guvernului RM nr. 439/2019 şi Hotărîrii Guvernului RM nr. 456/2020, gradul de îndatorare a Î.S. "Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" în proces de insolvabilitate a crescut semnificativ, aceasta fiind definitiv lipsită de orice sursă de venit din activitatea operaţională, respectiv, pentru situaţiile viitoare întreprinderea poate realiza încasări/venituri doar din vînzarea patrimoniului.
Suplimentar, a mai indicat reclamantul că în exercitarea atribuțiilor de lichidator, s-a adresat în repetate rînduri către Guvernul RM și Agenția Proprietăți Publice, pentru coordonarea acțiunilor care urmează a fi întreprinse în cadrul procesului de insolvabilitate pentru achitarea datoriilor întreprinderii.
Astfel, chiar de la începutul procesului de insolvabilitate a fost solicitat de la APP să desemneze un reprezentat al debitorului în condițiile art.88 al Legii insolvabilității,

precum și să informeze dacă are intenția să propună un plan al procedurii de restructurare față de ÎS „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă”
În acelaşi timp, pentru a nu provoca careva consecinţe nefaste pentru sistemele de irigare şi a identifica în comun cu fondatorul întreprinderii un consens asupra bunurilor care pot fi incluse în masa debitoare şi valorificate în cadrul procesului de insolvabilitate, a fost solicitat acordul APP pentru includerea anumitor categorii de bunuri în masa debitoare a întreprinderii.
Agenţia Proprietăţii Publice, la diferite etape ale procesului a manifestat abordări diametral opuse cu privire la includerea bunurilor întreprinderii în masa debitoare şi valorificarea acestora.
Astfel, deşi, iniţial prin scrisorile nr. 05-04-4052 din 19.08.2020 şi nr. 12-04-6789 din 19.12.2020, în mod expres a fost acceptată includerea anumitor bunuri în masa debitoare, ulterior aceiaşi Agenţie prin scrisoarea nr. 14-05-2097 din 08.04.2021, a interzis extracţia/vînzarea ţevilor şi altor bunuri ale Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” în procedura falimentului. Concomitent, APP a denunţat organelor de urmărire penală acţiunile de valorificare a bunurilor întreprinse de către administrator catalogîndu-le ca şi „distrugere a sistemelor strategice de irigare” săvîrşite abuziv cu depăşirea atribuţiilor.
Ulterior, după mai multe verificări din partea organelor de urmărire penală şi desfăşurarea unui control total al activităţii întreprinderii de către Inspecţia Financiară, la data de 17.02.2022, prin scrisoarea nr. 12-05-978, APP, a comunicat lichidatorului că, îşi menţine poziţia expusă prin scrisorile nr. 05-04-4052 din 19.08.2020 şi nr. 12-04-67 din 29.12.2020.
Concretizează reclamantul că în pofida exprimării acordului formal pentru valorificarea bunurilor, Agenţia Proprietăţii Publice, prin aceiaşi scrisoare nr. 12-05-978 din data de 17.02.2022 a indicat că, cvasitotalitatea activelor administrate de Î.S. „STI Ştefan Vodă”, reieşind din prevederile art. 9 alin. 2 lit. b) a Legii privind delimitarea proprietăţii publice, poate fi atribuită domeniului public al statului, ceea ce face imposibilă valorificarea acestora.
În situaţia descrisă, pentru a nu fi învinuit repetat de săvîrşirea a careva acţiuni reprobabile, la data de 02.08.2022 lichidatorul, s-a adresat către Agenţia Proprietăţii Publice să revizuiască listele bunurilor în privinţa cărora şi-a exprimat acordul pentru includerea în masa debitoare şi să informeze expres lichidatorul, care din bunurile enumerate ţin de domeniul public ce nu pot fi vîndute şi care pot fi valorificate în procedura falimentului.
APP, prin scrisoarea nr. 14-06-6059 din 26.09.2022, a oferit un răspuns evaziv, fără a nominaliza care bunuri din cele acceptate anterior spre vînzare ţin de domeniul public şi care reprezintă domeniul privat al proprietăţii de stat.
Ulterior, urmare mai multor adresări ale lichidatorului îndreptate spre clarificarea aspectelor menţionate şi deblocarea procesului de valorificare a masei debitoare, APP, prin scrisoarea nr. 05-05-714 din 02.02.2023 a expus următoarele: „Menţionăm că, toate bunurile proprietate a statului aflate în evidenţa contabilă a întreprinderii, i-au fost transmise acesteia în administrare, în acest sens, fiind formulat, inclusiv pct.10 din

Statutul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, care expres prevede că - patrimoniul întreprinderii aparţine în totalitate statului şi se formează din următoarele surse: a) depuneri materiale ale Fondatorului în capitalul social; b) profitul net înregistrat din activitatea economico-financiară a întreprinderii; c) suma uzurii şi amortizării calculate; d) investiţii capitale şi dotaţii de la buget; e) bunuri transmise cu titlu gratuit; f) alte surse legale.
Respectiv, avînd în vedere că Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” îi lipseşte atributul dispoziţiei asupra bunurilor, pe cale de consecinţă intervine interdicţia absolută ca aceste bunuri să fie incluse în masa debitoare şi valorificate în cadrul procedurii de insolvabilitate (la caz, lichidare).
Urmare celor menţionate, Agenţia Proprietăţii Publice solicită excluderea de pe ordinea de zi a adunărilor creditorilor Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, a chestiunii de valorificare a bunurilor vizate în demers, în contextul în care bunurile în cauză nu constituie bunuri proprietate ale entităţii respective.
Astfel, organele de conducere a Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, APP şi Guvernul RM) continuă se creeze obstacole în vederea realizării drepturilor creditorilor la satisfacerea creanţelor din patrimoniul întreprinderii insolvabile şi blochează valorificarea bunurilor acesteia.
Indică reclamantul că urmare analizării cadrului normativ în vigoare este evident că, întreaga activitate a întreprinderilor de stat este gestionată de Agenţia Proprietăţii Publice din numele Guvernul RM, sunt membri ai organelor de conducere şi de competenţa cărora ţine adoptarea tuturor deciziilor aferente activităţii economice a întreprinderii.
Totodată, rolul organului executiv (administratorului) este redus la elaborarea propunerilor, executarea deciziilor organelor de conducere, prezentarea dărilor de seamă şi respectarea prevedrilor actelor de constituire, care, la fel, sunt aprobate de fondator.
Prin urmare, anume Guvernul RM şi Agenţia Proprietăţii Publice sunt membri ai organului conducere a Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, care poartă răspundere pentru apariţia stării de insolvabilitate a debitorului şi urmează să suporte cheltuielile pentru plata datoriilor acesteia.
Concretizează reclamantul că din momentul admiterii spre examinare a cererii introductive şi pe toată durata procesului de insolvabilitate, toate activele întreprinderii au fost puse sub sechestru în vederea satisfacerii creanţelor validate împotriva patrimoniului său.
În pofida prevederilor statutare şi a faptului că, Agenţia Proprietăţii Publice a fost notificată despre intentarea procesului şi aplicarea măsurilor de asigurare, aceasta, ilegal, a elaborat trei proiecte de hotărâri ale Guvernului, care ulterior au fost aprobate în şedinţele executivului devenind acte normative (Hotărârile Guvernului RM nr. 439 din 11.09.2019; nr. 456 din 01.07.2020; nr. 561 din 27.07.2022). Hotărârile nominalizate au drept scop declarat transmiterea sistemelor de irigare în folosinţă gratuită (comodat) către asociaţiile utilizatorilor de apă pentru irigaţii, însă, în realitate reprezintă o sfidare a actelor judecătoreşti irevocabile şi o tentativă de a împiedica realizarea prevederilor legii insolvabilităţii.

Prin aceste acţiuni, sub forma de politici publice şi ajutor pentru agricultori, Guvernul RM şi APP, contrar intereselor şi drepturilor Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” şi creditorilor acesteia, au urmărit satisfacerea intereselor unor grupuri de antreprenori privaţi, care nu au nimic în comun cu întreprinderea de stat, ceia ce în opinia lichidatorului se încadrează în noţiunea de „interes personal” din conţinutul art. 248 alin. (1) lit. a) al Legii insolvabilităţii nr. 149/2012.
Astfel, adoptarea acestor Hotărâri de Guvern, la părerea reclamantului, urmează să fie apreciate ca şi folosire a bunurilor debitorului în interes personal în scopul de decapitalizare a Î.S. „Staţiunea Telmologică pentru Irigare Ştefan Vodă” în procedura falimentului şi crearea intenţionată a premiselor pentru a zădărnici orice speranţă şi posibilitate a creditorilor de a-şi satisface drepturile.
În evidența contabilă a ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” toate bunurile sînt reflectate ca și proprietate a întreprinderii, fiind înregistrate în calitate de aporturi la caăpitalul social și mijloace fixe proprii.
În contextul celor menționate se atestă cu certitudine faptul că pînă la intentarea procesului de insolvabilitate, Agenția Proprietăți Publice, precum și condițiile de administrație desemnate de aceasta, cunoșteau că toate bunurile transmise întreprinderii îi aparțin acesteia cu drept de proprietate. Pe durata anilor 2017-2020 Agenția Proprietăți Publice a consimțit acest fapt prin examinarea și aprobarea rapoartelor de activitate financiar-economice anuale și nu au întreprins nici o acțiune în vederea ajustării evidenței contabile a întreprinderii la prevederile legale prin excluderea bunurilor domeniului public (dacă asemenea bunuri cu adevărat există) din clase bilanțului 1 și 2, cu reflectarea acestora în clasa 9, modificarea capitalului social și introducerea modificărilor corespunzătoare la actele de constituire.
Prin urmare, la caz, se atestă că Agenţiei Proprietăţii Publice şi Guvernului RM, deşi au avut posibilitatea să ajusteze actele de evidenţă contabilă şi de constituire a întreprinderii debitoare la prevederile legale, nu au făcut acest lucru. Astfel, instituţiile publice au consimţit ca aceste bunuri să rămână în proprietatea întreprinderii, iar în prezent, invocă precum că, bunurile proprietate privată a persoanei juridice ar aparţine statului şi ar face parte din domeniul public al proprietăţii de stat - situaţie expres interzisă prin lege.
Respectiv, dacă bunurile întreprinderii aparţin cu drept de proprietate statului şi dacă sunt domeniul public rezultă că, evidenţa contabilă a Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” a fost ţinută contrar prevederilor legii, în mod fraudulos, cu reflectarea fictivă a patrimoniului entităţii.
În situaţia descrisă, actele contabile ale entităţii denaturează în totalitate tabloul patrimoniului întreprinderii şi induc în eroare persoanele fizice şi juridice care interacţionează cu entitatea în aspectele privind patrimoniul şi potenţialul financiar-economic al acesteia, or, dacă o persoană cu discemământ ar fi ştiut că Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” în realitate nu are nici un bun în proprietate şi nu există nici o garanţie că aceasta îşi va respecta obligaţiile asumate în cadrul relaţiilor juridice este cert că ar refuza orice colaborare cu un asemenea partener.
În acelaşi timp, dacă instituţiile publice în continuare insistă pe faptul că, toate bunurile înregistrate în evidenţa contabilă a întreprinderii în realitate aparţin statului, devine

evident că, Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” nu dispune şi nici nu a dispus de masă debitoare pentru satisfacerea creanţelor validate şi cheltuielilor procesului de insolvabilitate, iar în concluzie Agenţiei Proprietăţii Publice şi Guvernului RM urmează să fie atrase la răspundere subsidiară pentru ţinerea unei contabilităţi fictive şi contrare prevederilor legii, ceea ce a dus în eroare creditorii şi a determinat imposibilitatea satisfacerii creanţelor.
Este de menţionat, că în cazul neîndeplinirii din partea administratorului societăţii a obligaţiei de înaintare a cererii introductive privind iniţierea procesului de insolvabilitate, urmează a fi aplicate efectele prevăzute de art.14 (4) şi 248 (1) lit. h) a Legii insolvabilităţii, potrivit cărora: dacă debitorul nu depune cererea în cazul şi în termenul prevăzut de prezentul articol, persoana care, conform legislaţiei în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu responsabilitate nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).
La cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, în cazul insuficienţei masei debitoare, instanţa de judecată decide ca o parte din datoriile debitorului să fie suportate de membrii orşanelor de conducere ale debitorului dacă aceştia sunt vinovaţi de nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 26 (vezi art. 248 (1) lit. h) a Legii insolvabilităţii).
Începând cu anul 2016 Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” a devenit insolvabilă fiind în incapacitate de plată, deoarece nu dispunea de mijloace financiare necesare pentru achitarea creanţei ce rezulta din documentul executoriu nr. 2c-140/2014 din 15 aprilie 2016, privind încasarea în beneficiul S.R.L. „ Aqua Prut” a sumei de 1 205 981,00 lei.
La data de 03 noiembrie 2017 conturile bancare ale întreprinderii au fost sechestrate şi toate mijloacele financiare ale întreprinderii erau încasate forţat de executorii judecătoreşti.
Entitatea înregistra doar pierderi (în anul 2016 pierdere netă în sumă de (1 059 207 lei), în 2017 (1 838 703 lei) și în 2018 pierdere netă în mărime de (752 908 lei).
Incapacitatea de plată a întreprinderii din anul 2016 se confirmă şi prin faptul că, salariații întreprinderii, care nu-și primeau salariile, au acţionat masiv întreprinderea în judecată solicitând încasarea salariilor şi prejudiciilor cauzate. Astfel, de către instanţele judecătorești au fost adoptate cel puţin 33 hotărâri de admitere a cererilor de chemare în judecată, prin care s-a dispus încasarea în beneficiul salariaţilor a salariilor restante şi suplimentar, a prejudiciilor în sumă de 1 871 155,64 lei.
Guvernul RM şi instituţiile subordonate, cunoscând situaţia, nu au asigurat depunerea cererii introductive şi chiar mai mult, în detrimentul creditorilor au dispus continuarea acțivității întreprinderii şi iniţierea procesului de decapitalizare a acesteia prin transferul activelor către alte entităţi.
Totodată, deşi, în cazul insolvabilităţii Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” aparent există active care ar acoperi integral datoriile acesteia, invocarea apartenenţei acestora a la domeniul public al proprietăţii de stat face imposibilă

valorificarea acestora, iar consecințele acestei abordări echivalează cu insuficienta masei debitoare.
De asemenea, reclamantul a făcut referire la comiterea cu intenţie a altor fapte, care au cauzat insolvabilitatea debitorului.
Aplicarea de către APP şi Guvernului RM a dublelor standarde când bunuri de acelaşi gen întru-un caz pot fi transmise unor privaţi, fără studii de fezabilitate şi fără analizarea faptului dacă aceste bunuri pot şi vor fi folosite de Asociaţiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigaţii (AUAI) conform destinaţiei, iar în cazul creditorilor se impun impedimente administrative în dreptul legitim de satisfacere a creanţelor din patrimoniul întreprinderii insolvabile, fară a se oferi o alternativă şi siguranţă că drepturile lor vor fi respectate.
În acest sens, s-a făcut trimitere la Legea cu privire la asociaţiile utilizatorilor de apă pentru irigaţii nr. 171 din 09.07.2010, prin art. 1, alin (1), fit. b) oferă posibilitatea legală pentru a transmite în folosinţă gratuită asociaţiilor utilizatorilor de apă pentru irigaţii infrastructura de irigaţii şi/sau desecare ce constituie obiectul domeniului privat al statului (în redacţia anilor 2019 - 2022; (Art.l al.(l), lit.b) modificată prin LP344 din 15.12.22, MQ9/13.01.22 art.25; în vigoare 13.02.231).
Nici una din Hotărârile Guvernului nr. 439 din 11.09.2019; nr. 456 din 01.07.2020; nr. 561 din 27.07.2022 nu prevede trecerea sistemelor de irigare din domeniul public în domeniul privat al proprietăţii de stat.
Astfel, Guvernul RM şi Agenţia Proprietăţii Publice dispunînd transmiterea sistemelor de irigare în folosinţă gratuită (comodat) către asociaţiile utilizatorilor de apă pentru irigaţii au confirmat că aceste bunuri fac parte din domeniul privat al statului, respectiv, acţiunile pîrîţilor nimeresc sub incidenţa prevederilor art. 248 alin. (1) lit. i) a Legii insolvabilităţii - comiterea cu intenție a altor fapte, care au cauzat insolvabilitatea debitorului.
Conform pct. 13 din statutul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” şi prevederilor art.179 alin. (3) Cod Civil al RM (în vigoare la momentul fondării întreprinderii) întreprinderile de stat şi întreprinderile municipale sînt persoane juridice şi răspund pentru obligaţii cu tot patrimoniul lor.
Respectiv, legiuitorul exhaustiv a stipulat că, patrimoniul întreprinderii de stat poate şi urmează să fie urmărit de creditori în cazul când aceasta nu-şi onorează obligaţiile scadente.
Prin urmare, în cazul urmăririi bunurilor întreprinderilor de stat în privinţa cărora a fost intentat un proces de insolvabilitate acestea urmează să fie incluse în masa debitoare şi valorificate în condiţiile legii.
În pofida celor enunţate, APP, prin scrisoarea nr. 05-05-714 din 02.02.2023 invocă că, toate bunurile proprietate a statului aflate în evidenţa contabilă a întreprinderii, i-au fost transmise acesteia în administrare, în acest sens fiind formulat, inclusiv pct. 10 din Statutul Î.S. Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, care expres prevede că – patrimoniul întreprinderii aparţine în totalitate statului.
Suplimentar, reclamantul a făcut trimitere la prevederile art.284 alin.(1) din Codul civil (în vigoare la momentul fondării întreprinderii, concretizînd că, obligaţiile întreprinderii

(creanţele validate ale creditorilor faţă de Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, cheltuielile procesului de insolvabilitate şi obligaţiile masei debitoare) făcând parte din patrimoniul acesteia, la fel, aparţin statului care poartă răspundere deplină pentru executarea acestora în condiţiile legii.

Astfel, la caz, statul în persoana Guvernului RM şi Agenţiei Proprietăţii Publice îi revine dreptul de opţiune fie să stingă obligaţiile întreprinderii prin mijloace financiare, fie să accepte urmărirea bunurilor acesteia în cadrul procesului de insolvabilitate.

Deoarece prin mai multe luări de poziţii Agenţiei Proprietăţii Publice din numele Guvernului RM invocă inadmisibilitatea urmăririi bunurilor Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” în cadrul procesului de insolvabilitate, rezultă unica concluzie logică posibilă, că pîrîtii urmează să stinsă integral toate obligaţiile întreprinderii prin mijloace financiare.

În concluzie, a solicitat reclamantul:

- Admiterea integrală a acțiunii;
- Tragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere a ÎS „Stațiunea pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului și anume pe organele de conducere a debitorului în persoana Guvernului RM și Agenției Proprietății Publice;
- A încasa datoria debitorului insolvabil față de creditorii validați în sumă de 5 251 113,93 lei, în mod solidar, de la Guvernul RM și Agenției Proprietății Publice, în beneficiul masei debitoare a ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă”.

3. **La data de 19.03.2024 în adresa instanței a parvenit referință pîrîtului Agenția Proprietății Publice,** prin care a solicitat respingerea ca fiind nefondate și neîntemeiate pretențiile invocate, avînd în vedere următoarele argumente.

Agenţia Proprietăţii Publice a preluat atribuţia de Fondator al Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” prin efectul Hotărârii Guvernului nr. 902/2017, atribuţie pe care o exercită până în prezent în virtutea aceluiaşi act normativ. Astfel, prin modificările efectuate în anexele la Hotărârea Guvernului nr. 902/2017, operate prin Hotărârea Guvernului nr.806/2018 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, a fost dispusă transmiterea mai multor întreprinderi de stat şi societăţi pe acţiuni în administrarea Agenţiei Proprietăţii Publice, fiind preluată calitatea de fondator inclusiv și la Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”.

În acest sens, transmiterea entităţilor de stat în administrarea Agenţiei, s-a realizat în baza dispoziţiilor Hotărârii Guvernului nr.901/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, potrivit cărora, în cazurile în care, în procesul transmiterii se schimbă doar subordonarea instituţiei bugetare/publice la autogestiune, întreprinderii de stat/municipale, inventarierea patrimoniului şi perfectarea actului de transmitere a instituţiei, întreprinderii nu se efectuează, dacă în decizia de transmitere nu este indicat altfel. Astfel, nefiind întocmit actul de transmitere-primire a entităţii nominalizate de la Agenţia Apele Moldovei către Agenţia Proprietăţii Publice.

Prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Central (dosar nr. 2i-19/19) din 26.02.2020, în privinţa Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” a fost intentat proces de

insolvabilitate, în calitate de administrator al insolvabilităţii fiind desemnat Victor Lupea. Pe data de 20.01.2021, în privinţa debitorului fiind intentată procedura falimentului.
Potrivit alegaţiilor lichidatorului, una din cauzele care a determinat insolvabilitatea întreprinderii a fost neachitarea în termen a restanţelor la plata lucrărilor executate de către S.A. „Aqua Prut" în calitate de antreprenor, ca urmare a încheierii de către entitate a unor contracte de antrepriză în sumă de 90,1 mii lei, fapt care a determinat încasarea forţată, prin intermediul instanţei de judecată, a sumei de 1 205 981, 00 lei din contul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă".
Cu referire la acest aspect, APP menţionează că, având în vedere obiectul cererii de chemare în judecată dedusă judecării în prezentul litigiu (atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului), este neclar motivul pentru care reclamantul a decis relatarea situaţiei în care a ajuns debitorul urmare obligării acestuia, de către instanţa de judecată, la achitarea unor plăţi conform unui contract în care părţi sunt Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" (în persoana organului executiv) şi S.A. „Aqua Prut". De asemenea, reprezentantul pîrîtului a atras atenția asupra faptului că forma de organizare juridică a unei întreprinderi de stat presupune existența a 4 organe de conducere cu atribuții exhaustiv și imperativ enumerate în Legea nr.146/1994 precum și de Legea nr.246/2017.
Respectiv, potrivit prevederilor de la art.6 alin.(1) din Legea nr.246/2017, Organele de conducere ale întreprinderii de stat/municipale sunt: fondatorul; consiliul de administraţie; administratorul - organ executiv; comisia de cenzori.
Aşadar, analizând, fără a interpreta prevederile legale clare prin care este delimitată limita atribuţiilor Fondatorului şi a Administratorului în partea ce ţine de încheierea contractelor şi asumarea obligaţiilor, inclusiv, în raport cu angajaţii, consideră pîrîtul pe deplin elucidat aspectul potrivit căruia imputarea către Fondator a vinei pentru neonorarea obligaţiilor contractuale asumate de organul executiv, este una vădit lipsită de temei legal şi are intenţia de a discredita Fondatorul în faţa instanţei de judecată.
Un alt aspect care, potrivit relatărilor reclamantului, a dus la constatarea insolvabilităţii debitorului, este faptul depunerii de către salariaţii întreprinderii a cererilor de încasare a salariilor şi a prejudiciilor pentru neachitarea la timp a acestora. Cu referire la aceasta, APP reiterează că este de obligaţia exclusivă a organului executiv achitarea salariilor în baza contractelor de muncă încheiate, Fondatorul neavând vreo pârghie legală de a interveni în acest sens.
Cu referire la alegaţia făcută de reclamant cu privire la adoptarea Hotărârilor Guvernului nr. 456/2020 şi nr. 439/2019, prin care a fost dispusă transmiterea unor bunuri din gestiunea Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă", în gestiunea Agenţiei Apele Moldovei, fapt care, potrivit reclamantului a determinat înrăutăţirea situaţiei economice a I.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" – consideră pîrîtul important să menţioneze că, din punctul de vedere al Codului Administrativ (în vigoare din 01.04.2019), ambele Hotărâri, reprezintă acte administrative defavorabile. Respectiv, potrivit prevederilor art. 20 din Codul Administrativ, Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid

instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ. Având în vedere că, nici una din Hotărâri nu a fost contestată în instanta de contencios administrativ, transmiterea bunurilor fiind efectuată, invocarea încălcării unui drept al Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" prin efectul lor, la etapa actuală este nejustificată şi tardivă.
Cu referire la aspectul aşa-zisei blocări a valorificării masei debitoare, APP menţionează că lichidatorul este persoana care este obligată conform legii să cunoască din ce se compune masa debitoare şi care sunt procedurile legale de valorificare a acesteia. La caz, se constată că, lichidatorul, impută unui terţ (la caz, APP), care nu are nici un drept procedural şi procesual în ceea ce priveşte procedura de insolvabilitate, blocarea valorificării masei debitoare. Aici, a fost rezervat dreptul de a sublinia faptul că, potrivit prevederilor Legii insolvabilităţii, masa debitoare se compune din bunurile pe care debitorul le deţine cu drept de proprietate. Includerea în masa debitoare a bunurilor pe care Statul, în persoana Fondatorului le-a alocat Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" cu drept de gestiune şi în scopul prestării unor servicii către cetăţeni, reprezintă un abuz în toate sensurile acestei noţiuni. Or, este inadmisibil să pretinzi a deţine dreptul de a valorifica bunurile care nu îţi aparţin şi să invoci caracterul rău - intenţionat al unei autorităţi care şi-a revendicat dreptul legal asupra acelor bunuri. Mai mult decât atât, în situaţia în care, lichidatorul avea certitudinea absolută că bunurile într-adevăr aparţin cu drept pe proprietate debitorului şi pe cale de consecinţă, fac parte din masa debitoare, acesta nu avea obligaţia de a solicita acordul APP la valorificarea acestora, ba din contra, acesta avea dreptul exclusiv de a le înstrăina fără ca un terţ să poată interveni în acest proces. Cu referire la alegaţiile reclamantului potrivit cărora, APP este pasibilă de a purta răspundere subsidiară pentru nedepunerea cererii introductive sau pentru aşa-zisa obligarea de a continua activitatea întreprinderii, menţionăm că, conform art. 12 din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, Dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege. Art. 13 alin.(2) stipulează: Dreptul de a depune cerere introductivă în numele debitorului conform alin. (1), în cazul în care acesta nu este persoană fizică, îl au: organul executiv, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, deţine dreptul de reprezentare a debitorului, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului. După cum s-a menţionat anterior, APP, în virtutea prevederilor legale, deţine calitatea de Fondator al debitorului, respectiv, nu deţinea dreptul de a înainta cererea introductivă în adresa instanţei de judecată, iar vreun document prin care APP să oblige organul executiv sau consiliul de administraţie să continue activitatea, în condiţii de incapacitate de plată a întreprinderii, nu există.
În context legal, a subliniat pîrîtul faptul că, pentru a fi pasibil de a fi atras la răspundere subsidiară membrul organelor de conducere şi/sau de supraveghere şi orice altă persoană, care a cauzat insolvabilitatea entităţii debitoare, acesta trebuie să săvârşească una dintre acţiunile enumerate expres şi limitativ de lege (art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012).
Mai mult decît atît, potrivit art.1 alin.(4) din legea nr.146/1994 (în vigoare la momentul fondării ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă") întreprinderea poartă

răspundere pentru obligațiile sale cu toate bunurile de care dispune. Organul administrației de stat nu poartă răspundere pentru obligațiunile organului administrației de stat care a înființat-o. Întreprinderea nu poartă răspundere pentru obligațiunile organului administrației de stat care a înființat-o.
De asemenea, conform art.33, 34 din Codul Civil al RSSM din 1964 (în vigoare la momentul fondării Î.S.STI Ştefan Vodă), Statul nu răspunde pentru obligaţiile organizaţiilor de stat, care sunt persoane juridice, iar aceste organizaţii nu răspund pentru obligaţiile statului. Organizaţia de stat nu răspunde pentru obligaţiile întreprinderii subordonate ei, care este persoană juridică, iar această întreprindere nu răspunde pentru obligaţiile organizaţiei, căreia îi este subordonată.
Prin urmare, pîrîtul a atras atenţia instanţei de judecată că prevederile legale enunţate supra, coroborate cu prevederile pct.10 din Statutul întreprinderii, exclud cu desăvârşire răspunderea subsidiară a fondatorului întreprinderii de stat pentru obligaţiile acesteia.
Cu referire la pct.10 din Statutul întreprinderii, a subliniat pîrîtul că acesta expres prevede care anume componente ale patrimoniului întreprinderii aparţine în totalitate statului, acestea fiind exhaustiv enumerate după cum urmează: depuneri materiale ale Fondatorului în capitalul social; profitul net înregistrat din activitatea economico-financiară a întreprinderii; suma uzurii şi amortizării calculate; investiţii capitale şi dotaţii de la buget; bunuri transmise cu titlu gratuit; alte surse legale.
Respectiv, având în vedere că, Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" îi lipseşte atributul dispoziţiei asupra acestor bunuri, pe cale de consecinţă intervine interdicţia absolută ca acestea să fie incluse în masa debitoare şi valorificate în cadrul procedurii de insolvabilitate (la caz, lichidare). Iar interpretarea extensivă pe care a făcut-o reclamantul în privinţa noţiunii de patrimoniu, inclusă în Statut, denotă rea-intenţia cu care a fost depusă această cerere de chemare în judecată. Or, odată ce Fondatorul a indicat expres şi exhaustiv care anume componente ale patrimoniului aparţin Statului, interpretarea extensivă, nu îşi are justificare. Patrimoniul întreprinderii, în sensul pct. 10 din Statut, este catalogat nu ca ansamblu de drepturi şi obligaţii aşa cum prevede Codul Civil în condiţii generale, dar ca drepturi patrimoniale ce pot fi evaluate în bani (active), în condiţiile speciale din Statut.
Mai mult decât atât, APP a reiterat în adresările către reclamant că, potrivit art. 9 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietăţii publice, sistemele de irigare şi desecare şi alte construcţii hidrotehnice proprietate publică a statului ţin de domeniul public al statului, iar conform art. 5 alin. (1) şi alin. (2) din Legea precitată, bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietăţii publice a statului sau a unităţilor administrativ teritoriale şi sunt inalienabile, insesizabile şi imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condiţiile legii. Bunurile domeniului public nu pot fi înstrăinate sau depuse în capitalul social al unor persoane juridice, nu pot fi supuse urmăririi silite şi nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolvabilităţii /falimentului persoanei juridice, iar un acord formal, emis de APP cu privire la valorificarea prin vânzare a bunurilor care nu sunt proprietate ale întreprinderii, urma să fie un act juridic nul, emis urmare încălcării flagrante a prevederilor imperative ale legii.

Concluzionând, Agenţia Proprietăţii Publice subliniază că, nu a admis ingerinţă în drepturile reale ale reclamantului, califică cererea de chemare în judecată drept una nefondată, pur declarativă şi care urmează să fie respinsă de către instanţa de judecată (f.d.82-89).

4. **La data de 25.03.2024 pîrîtulu Guvernul Republicii Moldova, a depus în adresa instanței referința la cererea de chemare în judecată,** prin care a solicitat respingerea acțiunii, invocînd că, prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Central (dosar nr. 2i-19/19) din 26.02.2020, s-a constatat incapacitatea de plată a Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" şi drept urmare, s-a intentat proces de insolvabilitate faţă de întreprinderea dată.

Iar, la data de 20.01.2021 instanţa de insolvabilitate, a adoptat încheierea privind intentarea procedurii falimentului în privinţa Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" (dosar 2i-19/19).

Respectiv, reclamantul/lichidatorul, în cererea de chemare în judecată pretinde faptul că, autorităţile publice (Guvernul Republicii Moldova şi Agenţia Proprietăţii Publice) blochează procesul de valorificare a bunurilor întreprinderii şi drept consecinţă, le revine dreptul de opţiune fie să stingă datoriile acesteia prin mijloace financiare, fie să accepte urmărirea bunurilor acesteia în cadrul procesului de insolvabilitate.

Guvernul Republicii Moldova consideră cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din considerentele ce succed.

Analizând starea de fapt expusă în conţinutul cererii de chemare în judecată, cât şi normele juridice anterior menţionate, se constată cu certitudine că, starea de insolvabilitate a Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă", se datorează anume comportamentului şi acţiunilor defectuoase din partea administratorului acesteia, care a încălcat obligaţia legală de a gestiona societatea astfel, încât scopurile pentru care aceasta a fost constituită, să fie realizate cât mai eficient. Respectiv, acesta nu a ţinut contabilitatea în modul prevăzut de lege, nu a dat dovadă de diligentă şi loialitate şi cel mai important, la survenirea indiciilor de insolvabilitate, nu a depus cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate în termenii stabiliţi.

Simpla invocare a faptului că, prin aprobarea Hotărârilor Guvernului nr. 439/2019 şi nr.456/2020 pentru transmiterea unor bunuri şi modificarea anexei nr.22^{9} la Hotărârea Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului şi la transmiterea unor bunuri imobile, nu constituie suport probatoriu întru atragerea Guvernului Republicii Moldova la răspundere subsidiară, atâta timp cât acestea nu au fost contestate, conform procedurii prestabilite şi respectiv, nu au fost declarate ilegale.

Conex, apreciază pîrîtul, ca fiind neîntemeiată solicitarea reclamantului privind atragerea la răspundere subsidiară a Guvernului, prin atribuirea eronată a calităţii de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil, atâta timp cât acesta nu poate fi oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni: folosirea bunurilor sau creditelor

debitorului în interes personal; desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; procurarea de fonduri pentru debitor la preturi exagerate; ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori; nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Totodată, menţionează pîrîtul că, pentru a stabili vina şi atragerea la răspundere subsidiară

a membrilor organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, iar fapta să fie săvârşită cu vinovăţie, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Este de remarcat şi faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsuri coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată, presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

Prin urmare, aceste condiţii generale şi speciale ale răspunderii civile delictuale şi cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a Guvernului, este necesar ca acesta să fi deţinut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilităţii, la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Or, potrivit pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenţiei Proprietăţii Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902/2017, Agenţia are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării şi dezetatizării proprietăţii publice, prin consolidarea, protecţia şi valorificarea proprietăţii publice, inclusiv, exercitând în numele Guvernului, funcţiile de fondator al întreprinderilor de stat şi de deţinător de acţiuni (părţi sociale) în societăţile comerciale cu cota statului în capital social, în modul stabilit şi în limitele competenţelor atribuite de cadrul normativ.

Concretizează reprezentantul pîrîtului că răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează faţă de delincvenţi, în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter patrimonial.

Aşadar, în sensul dispoziţiilor menţionate, se subînţelege că, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar să fie prezent un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenţa delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea reprezintă condiţiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude

răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii.
Conex, legiuitorul identifică că, pentru antrenarea răspunderii membrilor organelor de conducere ale debitorului, prin cererea de atragere la răspundere subsidiară, trebuie să se dovedească condiţiile întrunirii elementelor răspunderii civile delictuale, respectiv: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia. Prin urmare, în acest context, este de menţionat că, pentru intervenirea răspunderii subsidiare, condiţiile enumerate supra, trebuie întrunite cumulativ.
Contextual, potrivit art.122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.
La caz, se remarcă faptul că, contrar dispoziţiilor legale menţionate supra, lichidatorul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă", înaintând cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a Guvernului, a invocat prevederile art. 248 din Legea insolvabilităţii, însă, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) şi art.122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu a prezentat probe confirmative întru demonstrarea vinovăţiei acestuia.
Astfel, în lipsa documentelor confirmative suntem în imposibilitate de a aprecia existenţa şi limitele pretinsului prejudiciu a intereselor întreprinderii debitoare Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă", în sensul cererii formulate privind atragerea la răspundere subsidiară a Guvernului.
În această ordine de idei, se poate remarca faptul lipsei unui raport comprehensiv din partea administratorului insolvabilităţii, care se dovedeşte a fi util şi datorită faptului că acesta ar cuprinde o analiză complexă a situaţiei economice a debitorului din ultimii trei ani, anterior declanşării procesului de insolvabilitate, cauzele şi împrejurările care au adus debitorul în această situaţie, precum şi după caz, persoanele, care prin faptele lor, au condus la apariţia stării de insolvabilitate din ultimii trei ani, în baza informaţiei actualizate din Registrul de stat al persoanelor juridice, precum şi din alte registre publice în acest sens.
De asemenea, raportul va cuprinde analiza concretă a conduitei foştilor membri ai organelor de conducere şi de supraveghere ale debitorului şi/sau a oricărei alte persoane care ar fi putut contribui prin faptele sale la insolvabilitatea debitorului, dar şi analiza complexă a circumstanţelor economico-financiare cu care societatea debitoare s-a confruntat.
Mai mult ca atât, lichidatorul va analiza oportunitatea angajării răspunderii personale patrimoniale a membrilor organelor de conducere şi de supraveghere a debitorului prin raportare la toate faptele enumerate la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, iar analiza va cuprinde cel puţin perioada suspectă de 3 ani anteriori deschiderii procedurii de insolvabilitate, în care se poate cere anularea actelor şi transferurilor patrimoniale frauduloase, în condiţiile legii.
Respectiv, la materialele cauzei, un astfel de raport complex al lichidatorului debitorului Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă", în vederea delimitării cercului

persoanelor vizate şi identificarea membrilor organelor de conducere ale debitorului din ultimii trei ani, lipseşte.
Totodată, menţionează pîrîtul că, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârşirea unor fapte cu caracter ilicit. Or, în practică există tendinţa de a califica această formă a răspunderii ca având caracter delictual în toate situaţiile.
Concluzionând în acest sens, se reliefează faptul că, din sensul prevederilor legale citate supra, se poate deduce cu uşurinţă faptul că, cererea de chemare în judecată formulată în scopul antrenării răspunderii Guvernului Republicii Moldova, precum şi a altor persoane prin a căror activitate, se pretinde că, s-a contribuit la ajungerea persoanei juridice în stare de insolvabilitate, trebuie să cuprindă, în mod expres, identificarea exactă a acestor persoane, faptele pentru care sunt considerate a fi responsabile, precum şi dovezile pe care se sprijină cererea, în sensul art. 118 din Codul de procedură civilă.
Reieşind din prevederile art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor, or care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştea poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori, în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.
Concretizează pîrîtul că, reclamantul la înaintarea acţiunii nu a prezentat probe pertinente şi admisibile, care să dovedească faptul că este cunoscut momentul survenirii incapacităţii de plată a debitorului Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” şi faptul că, anume Guvernul Republicii Moldova este culpabil de survenirea acestei stări, or probe confirmative în vederea probării acestor argumente nu sunt prezentate, motiv din care, le apreciem ca formale şi declarative.
Prin urmare, în speţa dedusă judecăţii nu sunt întrunite condiţiile tragerii la răspundere subsidiară a Guvernului, în baza temeiurilor invocate, respectiv, cererea de chemare în judecată este neîntemeiată.
Concluziv, având în vedere faptul că, lichidatorul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, nu a prezentat probatoriu concludent şi pertinent care să dovedească existenta legăturii cauzale directe între învinuirile aduse Guvernului şi insolvabilitatea Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”, respectiv, solicitarea reclamantului nu întruneşte temeiurile de atragere la răspundere subsidiară a acestuia, prevăzute la art. 248 alin.(l) lit. h) din Legea insolvabilităţii nr 149/2012 (f.d.100-106).

5. **În ședința de judecată lichidatorul Lupea Victor** a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, în sesnul formulat pe temeiurile de fapt și de drept indicate în conținutul acesteia.
6. **Reprezentantul pîrîtului Guvernul Republicii Moldova în ședința de judecată** nu s-a prezentat, deși a fost citat, însă, a depus referință în conținutul căreia și-au expus părerea referitor la cererea de chemare în judecată, totodată, solicitînd examinarea cauzei în lipsă (f.d.78, f.d.91-97).

7. **Reprezentantul pîrîtului Agenția Proprietății Publice în ședința de judecată** nu s-a prezentat, însă, a depus referință în conținutul căreia a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.79, f.d.81-89).

Aprecierea instanței de judecată:

8. Audiind poziția lichidatorului, examinînd poziția pîrîților expuse în referințe, dar și studiind materialele dosarului instanța de judecată consideră cererea lichidatorul ÎS ”Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului – Victor Lupea, neîntemeiată care urmează a fi respinsă din următoarele motive.
9. În conformitate cu prevederile art.(1) alin.(4) statuate în Legea insolvabilității nr.149 din 29.06. 2012, Procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.
10. În sensul legii nominalizate mai sus, la art.(2) sînt specificate mai multe noțiuni și semnificația acestora: lichidator – persoană desemnată în condiţiile legii să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii falimentului, atît în procedură generală, cît şi în procedură simplificată, în conformitate cu competenţele stabilite de prezenta lege.
11. În conformitate cu prevederile art.15 alin.(1) din Lega insolvabilității, În cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.
12. În acest sens, potrivit art.776 din Codul civil, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
13. În modul acesta, pentru angajarea răspunderii civile delictuale se cer a fi întrunite cumulativ următoarele condiții, și anume: a) Existența unui prejudiciu; b) Existența unei fapte ilicite; c) Existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu; d) Existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciu.
14. Din prevederile art.247 alin.(1) – (2) din Legea insolvabilității rezultă că, În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii; Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.
15. Astfel, legiuitorul a inclus în categoria „membrilor organelor de conducere” ale debitorului insolvabil persoane cu răspundere patrimonială diferită și cu capacitate diferită de a influența activitatea insolvabilului.

16. Instanța de judecată apreciază că răspunderea juridică civilă a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil reglementată de art. 247, 248 din Legea insolvabilității, are o natură delictuală, antrenîndu-se pentru faptele expres prevăzute de lege și își are fundamentul juridic în prevederile art. 184 alin. (2) Cod civil din care rezultă că membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligaţiile membrului, cu excepţiile stabilite de lege sau de actul de constituire.

Prin urmare, în Legea insolvabilității se reglementează excepțiile de la regula de drept comun conform căreia membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice.

17. Angajarea răspunderii civile delictuale, în general, presupune întrunirea anumitor condiții generale menționate mai sus (prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, vinovăția).

Ca principiu de bază, instanța de judecată apreciază, că aceste condiții generale trebuie să fie prezente și în cazul angajării răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil.

18. Totodată, pe lîngă aceste condiții generale, ale răspunderii civile și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar să fie îndeplinite și anumite condiții speciale, prevăzute de art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității.
19. Din prevederile art.248, alin. (1) din Legea insolvabilității rezultă: dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre mai multe acţiuni specificate la norma materială.
20. Pe lîngă aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.
21. Aceasta, însă, este regula generală, de la care se admit excepții, legiuitorul menționînd în textul art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității cu referire la subiecții de drept pasibili să fie atrași la răspundere subsidiară sintagma ”precum și de orice altă persoană”, condiția de bază fiind ca între acțiunile ilicite imputabile membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil sau oricărei alte persoane și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului să existe o legătură cauzală directă.
22. Analizînd situația de fapt, instanța a stabilit următoarele.
23. La data de *****, prin ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr.*****, a fost creată Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă”, totodată, în calitate de fondator

fiind specificată Agenția „Apele Moldovei”, subsecvent, fiind întocmit și statutul întreprinderii (f.d.62-66).

24. Potrivit pct.7 din Statutul întreprinderii, aceasta dobîndește dreptul de persoană juridică din momentul înregistrării ei la Camera Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale.
25. Distinctiv cazului este și pct.13 din cuprinsul Statutului nominalizat, potrivit căruia „întreprinderea poartă răspundere pentru obligațiile sale cu toate bunurile de care dispune. Fondatorul nu poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii. Întreprinderea nu poartă răspundere pentru obligațiile fondatorului”.
26. Conform actului de inventariere, a fost fixată lista imobilului în capital social al Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă”.
27. Ulterior, între Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” și Ministerul Mediului a fost încheiat contract de donație, care au avut drept scop lichidarea consecințelor calamnităților naturale, apărarea populației și terenurilor de inundații – reparația digului de protecție în *****.
28. Potrivit înscrisurilor din dosar, au fost stabilite situațiile financiare, dar și fluxurile în numerar ale întreprinderii în perioada ianuarie - decembrie 2016, ianuarie - decembrie 2017, 06.03.2018, ianuarie – decembrie 2019 (f.d.18-38).
29. La data de 03.11.2017 de către executorul judecătoresc Dușcov Valentin, a fost emisă încheierea privind sechestrarea sumei în conturile bancare, în vederea executării documentului executoriu nr.2c-140 din 15.04.2016 despre încasarea datoriei în beneficiul SA „Aqua Prut” de la Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” (f.d.42).
30. La data de 03.06.2019 a fost întocmit procesul-verbal al ședinței consiliului de administrație al Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă”, la ordinea de zi fiind discutate rezultatele activității economic-financiare a întreprinderii pentru anul 2018, după care s-a discutat despre aprobarea statelor de personal și fondul de salarizare a întreprinderii pentru anul 2019 (f.d.43-45).
31. La data de 20.08.2019 administratorul Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” a formulat un demers către Agenția Proprietății Publice, cu privire la sutuația economică-financiară dificilă, în rezultat, fiind informat despre faptul că în contextul reoganizării Agenției „Apele Moldovei”, echipamentele din cadrul sistemului de canalizare, dar și alte elemente, vor fi transmise în gestiunea întreprinderii (f.d.48-50).
32. La data de 03.09.2019, administratorul Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” a expediat un demers către Agenția Proprietății Publice, în legătură cu starea nesatisfăcătoare a unor mijloace fixe ale întreprinderii (f.d.46).
33. La data de 03.01.2020 Agenția Proprietății Publice, a examinat demersul administratorului și ca rezultat l-a informat despre faptul că se suspendă examinarea chestiunii cu privire la casarea mijloacelor fixe pînă la verificarea și expertizarea mijloacelor propuse spre casare, de către experți/specialiști din cadrul Agenției „Apele Moldovei” (f.d.47).

34. La data de 19.08.2020 și, respectiv, 29.12.2020 Agenția Proprietății Publice a examinat adresarea administratorului insolvabilității Victor Lupea, referitor la bunurile care pot fi incluse în masa debitoare, conform anexei nr.1, explicîndu-i situația lucrurilor (f.d.51-52).
35. Potrivit înscrisurilor prezentate, s-a stabilit că la data de 08.04.2021 reprezentanții Agenției Proprietății Publice, au remis la adresa administratorului autorizat, Victor Lupea, o solitare de a stopa activitățile de extracție/vînzare a țevilor și ale altor bunuri ale Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă", cu luarea strictă la evidență a acestora, pînă la soluționarea definitivă a cazului.

Suplimentar, a fost solicitat și planul de executare a creanțelor creditorilor Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă" (f.d.53).

36. La data de 17.02.2022 Agenția Proprietății Publice a informat administratorul autorizat că în rezultatul inventarierii bunurilor gestionate de Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă", a fost sesizată Procuratura Generală (f.d.54).
37. În vederea identificării unei viziuni clare, unanim acceptate și legale, care ar permite achitarea creanțelor față de creditori și încetarea procesului de insolvabilitate, administratorul autorizat, Lupea Victor, a întocmit un demers, care a fost expediat la adresa Guvernului, Agenției Proprietății Publice, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, dar și Agenției „Apele Moldovei", din considerentul că autorităţile publice centrale ar trebui să fie cointeresate în administrarea corectă a patrimoniului ÎS „STI Ştefan Vodă" precum şi în asigurarea achitării creanţelor întreprinderii, care în proporţie de peste 80% sunt formate din restanţe salariale şi bugetare (f.d.55-59).
38. Reprezentanții Agenției Proprietății Publice au examinat demersul administratorului autorizat Victor Lupea, cu referire la includerea subiectului, la adunarea creditorilor, privind valorificarea bunurilor evaluate prin Raportul de evaluare nr.05-016-22, nr.05-017-22 și nr.06-018-22. Respectiv, la data de 02.02.2023 au remis un răspuns la adresa mai multor destinatari, în conținutul căruia au indicat că solicită excluderea de pe ordinea de zi a adunării creditorilor Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă" a chestiunii de valorificare a bunurilor vizate, în contextul în care bunurile în cauză nu constituie bunuri proprietate ale entității respective (f.d.61).
39. În ședința de judecată, instanța stabilit, în mod incontestabil, că la data de 26.02.2020, prin hotărîrea judecătoriei Căușeni (sediul central) a fost constatată incapacitatea de plată și a fost intentat procesul de insolvabilitate față de Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă".
40. Subsecvent, la data de 20.01.2021, instanța de insolvabilitate a adoptat încheierea privind intentarea procedurii falimentului în privința Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă".
41. După cum rezultă din cerere, lichidatorul a invocat cinci temeiuri de apariție a premiselor de antrenare a răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere a debitorului și anume: lit. a), e), f), h), i) alin. (1) art. 248 din Legea insolvabilității, adică folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; ținerea unei

contabilități fictive, sau contrare prevederilor legii, dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl aduce în mod vădit la incapacitatea de plată, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14, comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

42. Astfel, art.248 din Legea insolvabilităţii nu instituie automat prezumţia de culpă a membrului organului de conducere, dar prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea debitoare, fapte care au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvabilitate şi care pot antrena răspunderea unor persoane din organele sale de conducere. Stabilirea existenţei unor asemenea fapte şi a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvenţă a debitoarei se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile şi în dreptul comun, pe baza unui probatoriu complet şi pertinent.
43. Cu referire la temeiurile de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art.248 alin. (1) din Legea insolvabilității, invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și imputat pîrîților, ce se referă faptul că Guvernul Republicii Moldova și instituțiile subordonate, cunoscînd situația cu conturile bancare sechestrate ale Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă”, dar și despre faptul că toate mijloacele financiare ale întreprinderii au fost încasate de executorii judecătorești, nu au întreprins nimic pentru atenuarea situației critice ale întreprinderii, instanța de judecată relevă că reclamantul nu a argumentat și nici nu a menționat cum anume pîrîții a comis acest delict, iar la dosar lipsesc în acest sens careva probe pertinente și admisibile din care ar rezulta comiterea de către pîrîți a faptelor prevăzute de art.248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității, contrar prevederilor art.118 alin. (1) CPC.
44. Astfel, Agenţia Proprietăţii Publice a preluat atribuţia de Fondator al Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă” prin efectul Hotărârii Guvernului nr. 902/2017, atribuţie pe care o exercită până în prezent în virtutea aceluiaşi act normativ. Astfel, prin modificările efectuate în anexele la Hotărârea Guvernului nr. 902/2017, operate prin Hotărârea Guvernului nr. 806/2018 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, a fost dispusă transmiterea în administrarea Agenţiei Proprietăţii Publice, fiind preluată calitatea de fondator inclusiv și la Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă”.
45. Cu referire la alegaţiile lichidatorului potrivit cărora, APP este pasibilă de a purta răspundere subsidiară pentru nedepunerea cererii introductive sau pentru aşa-zisa obligarea de a continua activitatea întreprinderii, instanța reieterează că, conform art.12 din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, Dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

Iar, conform art.13 alin.(2) stipulează: Dreptul de a depune cerere introductivă în numele debitorului conform alin. (1), în cazul în care acesta nu este persoană fizică, îl au: organul executiv, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, deţine dreptul de reprezentare a debitorului, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului.

46. După cum s-a menţionat anterior, APP, în virtutea prevederilor legale, deţine calitatea de Fondator al debitorului, respectiv, nu deţinea dreptul de a înainta cererea introductivă în adresa instanţei de judecată.

47. Instanţa reiterează că pentru a stabili vina şi a trage la răspundere subsidiară organele de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, precum şi fapta să fie săvârșită cu vinovăție.
48. Deci, răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează față de delincvenți, în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter patrimonial. În sensul dispozițiilor menționate, se subînțelege că pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale.

Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenta delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, şi vinovăția. Acestea reprezintă condițiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiții.

49. În condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale este de menționat că, nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu.
50. În contextul celor relatate, pentru a putea invoca posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, condițiile sus-enumerate trebuie întrunite cumulativ, iar lipsa uneia conduce la lipsa răspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului.
51. Pentru determinarea cercului de persoane pasibile atragerii la răspundere subsidiară, reclamantul a accentuat asupra membrilor organelor de conducere, care au cauzat insolvabilitatea prin următoarele acțiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

52. Corespunzător, prin raportare la prevederile art.130 alin. (1) și (3) CPC, apreciind probele după intima convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar fiecare probă fiind apreciată de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că de către reclamant nu a fost probată fapta imputată pîrîtului prevăzută de art.248, alin. (1) din Legea insolvabilității.

53. În lipsa unor probe pertinente, instanța de judecată constată că reclamantul nu a probat sub nici o formă existența acestor temeiuri de atragere la răspundere subsidiară în privința pîrîților, toate afirmațiile cuprinse în cererea de chemare în judecată, în acest sens, avînd un caracter pur declarativ.
54. Corespunzător, din cercul subiecților prevăzuți de art.247 alin.(1) din Legea insolvabilității, faptul nedepunerii cererii introductive în termenul prevăzut de art 14, alin. (3), prevăzut ca temei de atragere la răspundere subsidiară în art.248 alin. (1) lit.h) din Legea insolvabilității, îi poate fi imputat doar administratorului, nicidecum altor categorii de membri ai organelor de conducere a debitorului insolvabil.
55. Subsecvent, art.9 alin.(1) din Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală „Administratorul reprezintă organul executiv unipersonal al întreprinderii de stat/municipale și are următoarele atribuţii ...".
56. Cu titlu de remarcă, reclamantul a indicat în conținutul cererii de chemare în judecată că începînd cu anul 2016 Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă" a devenit insolvabilă, fiind în incapacitate de plată, deoarece nu dispunea de mijloace financiare necesare, însă, cererea întroductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă", a fost depusă de către creditorul Purcăreanu Ion, la data de 27.12.2019.
57. Suplimentar, din momentul intentării insolvabilității dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare au fost transmise administratorului insolvabilității. Ba mai mult, a fost împuternicit administratorul insolvabilităţii de a prelua în posesie şi administrare, inclusiv, prin executare silită, bunurile care fac parte din masa debitoare a ÎS "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă".
58. La caz, reclamantul a invocat prevederile acestui articol fără a concretiza aceste date, care, însă, sunt de o importanță majoră în vederea stabilirii premiselor și condițiilor de atragere la răspundere subsidiară în temeiul art.248 alin. (1) lit.h) din Legea insolvabilității.
59. Un alt aspect important, reclamantul a menționat că salariații Î.S „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă", au acționat în instanță cu cereri de chemare în judecată pentru încasarea salariilor și a prejudiciilor pentru neachitarea la timp a acestora, la acest capitol, instanța acceptă poziția pîrîtului Agenția Proprietății Publice, potrivit căreia este obligația exclusivă a organului executiv – achitarea salariilor, în baza contractelor de muncă.
60. Neîntemeiată instanța de judecată va aprecia și cerința înaintată împotriva Guvernului Republicii Moldova, deoarece simpla invocare a faptului că, prin aprobarea Hotărârilor Guvernului nr. 439/2019 şi nr.456/2020 pentru transmiterea unor bunuri şi modificarea anexei nr.22^9 la Hotărârea Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului şi la transmiterea unor bunuri imobile, nu constituie suport probatoriu întru atragerea Guvernului Republicii Moldova la răspundere subsidiară, fiind atribuită eronată calitatea de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil, nefiind întrunite condiţii prevăzute la art.247 al.(2) din Legea insolvabilității.

La caz răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsuri coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată, presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

61. Prin urmare, aceste condiţii generale şi speciale ale răspunderii civile delictuale şi cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a Guvernului, este necesar ca acesta să fi deţinut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilităţii, la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Or, după cum s-a specificat potrivit pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenţiei Proprietăţii Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902/2017, Agenţia are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării şi dezetatizării proprietăţii publice, prin consolidarea, protecţia şi valorificarea proprietăţii publice, inclusiv, exercitând în numele Guvernului, funcţiile de fondator al întreprinderilor de stat şi de deţinător de acţiuni (părţi sociale) în societăţile comerciale cu cota statului în capital social, în modul stabilit şi în limitele competenţelor atribuite de cadrul normativ.

62. Prin urmare, contrar dispoziţiilor legale menţionate supra, lichidatorul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă", înaintând cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a Guvernului, a invocat prevederile art.248 din Legea insolvabilităţii, însă, contrar prevederilor art.118 alin. (1) şi art.122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu a prezentat probe confirmative întru demonstrarea vinovăţiei acestuia.
63. În această ordine de idei, se poate remarca faptul lipsei unui raport comprehensiv din partea administratorului insolvabilităţii, care se dovedeşte a fi util şi datorită faptului că acesta ar cuprinde o analiză complexă a situaţiei economice a debitorului din ultimii trei ani, anterior declanşării procesului de insolvabilitate, cauzele şi împrejurările care au adus debitorul în această situaţie, precum şi după caz, persoanele, care prin faptele lor, au condus la apariţia stării de insolvabilitate din ultimii trei ani, în baza informaţiei actualizate din Registrul de stat al persoanelor juridice, precum şi din alte registre publice în acest sens.
64. Prin urmare, în speţa dedusă judecăţii lichidatorul Î.S. „Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ştefan Vodă" nu a prezentat probatoriu concludent şi pertinent care să dovedească existenta legăturii cauzale directe între învinuirile aduse GuvernuluiRM și APP, respectiv, solicitarea reclamantului nu întrunesc temeiurile de atragere la răspundere subsidiară prevăzute la art.248 alin.(l) lit.a), e), f), h), i) din Legea insolvabilităţii nr 149/2012 motiv din care cererea de chemare în judecată este neîntemeiată.
65. Pe cale de consecință, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este nefondată, are un vădit caracter declarativ și urmează să fie respinsă,

lipsind cu desăvîrșire probe care să confirme circumstanțele de fapt la care s-a făcut referire în cererea de chemare în judecată.

66. Conform art.82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.
67. Ținând cont că, potrivit Legii taxei de stat din 03.12.1992, art. 3 alin. (1) lit. a), (în vigoare la momentul depunerii acțiunii 14.11.2023) taxa de stat urmează să fie încasată în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei şi nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puțin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.
68. Din prevederile art.86 alin.(2) Codul de procedură civilă, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii.
69. În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
70. Conform art. 98 alin. (2) Codul de procedură civilă, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
71. În astfel de circumstanțe urmează a fi încasată taxa de stat pentru examinarea cererii în corespundere cu respingerea cererii de răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.
72. Astfel, reieșind din faptul că la depunerea acțiunii în instanța de judecată, nu a fost achitată taxa de stat, instanța consideră necesară a fi încasată taxa de stat în mărime de 50 000 lei din contul reclamantului în beneficul statului.
73. Conform art.247-248 din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, art.118, art.236, art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Cererea lichidatorului ÎS ”Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului – Victor Lupea, cu privire la atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil - Guvernul Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la ÎS ”Staţiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă” în procedura falimentului, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 118 0 61 (una sută

optsprezece mii șaizeci și unu) lei 13 (treisprezece) bani, care urmează să fie achitată nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărîri.

Hotărârea poate fi contestată cu Apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Căușeni (sediul Central).

Președintele ședinței,
judecătorul Victoria Railean